

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه کتاب های آگاه سازی
پیشگیری از بیماری های معلو لیت ذا
در کودکان
(ویژه فراگیران)

مولفین:

دکتر مهرداد معمارزاده، دکتر جعفر نصیری
دکتر نرگس السادات نوری، دکتر عصمت کریمیان

سازمان سرتی کنور
مرکز توسعه پیشگیری و درمان آنفیاد
ساخت پیشگیری از معلو لیت!

عنوان و نام پدیدآور : پیشگیری از بیماری‌های معلولیت‌زا در کودکان (ویژه فراگیران) / مولفین مهرداد معمارزاده... [و دیگران].

مشخصات نشر : اصفهان: پیغام دانش، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری : ۴۸ ص.: مصور (رنگی).

فروخت : مجموعه کتابهای آگاه‌سازی.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۷۱-۳۶-۱.

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

بادداشت . مولفین مهرداد معمارزاده، جعفر نصیری، نرگس السادات نوری، عصمت آنکه

موضوع : کودکان -- بیماری‌ها -- پیشگیری

شناسه افروزه : معمارزاده، مهرداد - ۱۳۳۶ -

ردی‌بندی کنگره ۱۳۹۲، ۹۸۳/۶ پ/ RJ۴۵

ردی‌بندی دیوبی : ۶۱۰.۹۷

شماره کتابشناسی ملی : ۲۲۳۵۱۲

انتشارات پیغام دانش

اصفهان ، خیابان فردوسی ، خیابان منوچهری ، خیابان مجمر جنوبی
کوی شهید بیگی ، ساختمان خورشید ، شماره ۲

تلفن : ۹۱۳۱۰۰۵۱۲۹ ، ۲۱۲۴۷۱۱ - ۱۲

عنوان: پیشگیری از بیماری‌های معلولیت‌زا در کودکان (ویژه فراگیران)
مولفین: دکتر مهرداد معمارزاده، دکتر جعفر نصیری، دکتر نرگس السادات نوری،
دکتر عصمت کریمیان.

صفحه آرا: زهره باقری

تیراژ: ۵۰۰۰ جلد

سال چاپ: ۱۳۹۲

لیتوگرافی: طلوع

چاپ: پرستو

صحافی: بهار

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۹۷۱-۳۶-۱

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به سازمان بهزیستی کشور می باشد.

فهرست محتالب

صفحه

عنوان

۴	پیش گفتار
۵	مقدمه
۷	معلولیت چیست؟
۷	انواع معلولیت
۸	علل ایجاد کننده معلولیت
۸	راههای پیشگیری از معلولیت
۹	عواملی که در پیدایش معلولیت دخالت دارند
۱۲	بیماری های معلولیت زا
۱۲	تب و تشنج
۱۸	منزیت
۲۲	پاچنبری
۲۴	در رفتگی مادرزادی لگن
۲۸	اسپینا بیفیدا یا مهره شکاف دار
۳۲	شکاف لب و کام
۳۸	پیگیری های لازم در شکاف لب و کام
۳۹	فلج مغزی
۴۵	چه کارهایی برای جلوگیری از معلولیت فرزندمان انجام دهیم؟
۴۷	فهرست منابع

پیش گفتار :

این کتاب برای پدران و مادرانی نوشته شده است که می خواهند خانواده ای سالم و جامعه ای سالم داشته باشند. نکات این کتاب به گونه ای است که شما را در جهت پیشگیری از بسیاری معلولیت های قابل کنترل هدایت می کند. کافی است راهنمایی های این کتاب و کتاب های دیگر و زمان های طلایی که برای پیشگیری از هر یک از اختلالات جسمی و حرکتی، عقب ماندگی ذهنی، اختلالات بینایی، اختلالات شرایبی و اختلالات گفتاری و ... ذکر شده است را به خاطر بسپارید و در زمان مناسب بکار بندید. به یاد داشته باشید که همواره «پیشگیری بهتر از درمان است» و توجه به هر کدام از عوامل ذکر شده از ایجاد بسیاری از معلولیت ها جلوگیری خواهد نمود. همانگونه که می دانیم هدف از تشکیل خانواده، ایجاد یک نسل صالح و سالم است. با انجام اقداماتی می توان احتمال به دنیا آوردن کودکی سالم و بی نقص را افزایش داد. حتی رعایت کردن نکاتی در دوران بارداری و قبل از آن از جمله انجام واکسیناسیون صحیح و به موقع علیه بعضی بیماری ها، طریقه مصرف صحیح داروها توسط مادر در دوران بارداری و توجه به تغذیه مادر در دوران بارداری، ... روی سلامت جنین تأثیر می گذارد.

شما به عنوان پدر یا مادر مسئولیت های متعددی در زندگی کودک خود بر عهده دارید از جمله مهم ترین وظایف، توجه و دقت کافی در جهت پیشگیری از معلولیت های قابل کنترل است. پس مهم ترین اقدام در برخورد با معلولیت، پیشگیری است. حال با خود بیندیشید که معلولیت یعنی چه؟ چگونه می توان از بروز معلولیت پیشگیری نمود؟ آیا با معاینه به موقع و صحیح کودکان می توان از بروز معلولیت، جلوگیری نمود یا خیر؟ و آیا اصولاً راهی برای پیشگیری از معلولیت وجود دارد؟ و اگر وجود دارد چگونه؟ و به چه صورت؟

خانواده واحد بنیادین جامعه و کانون اصلی رشد و تعالی انسان است. از سوی دیگر، خانواده پایگاه طبیعی ایجاد و تربیت کودکان است و جامعه باید از آن حمایت کند. هدف از تشکیل خانواده ایجاد یک نسل صالح و سالم است. با وجود تمامی پیشرفت های علم پژوهشی متخصصانه بررسی ها نشان می دهد که سالانه در جهان شاهد تولد میلیون ها کودک با معلولیت های جسمی و ذهنی هستیم و در هر هشت دقیقه یک کودک معلول به دنیا می آید از طرف دیگر به دلیل حوادث مختلف زندگی اعم از حوادث طبیعی مانند زلزله، سیل یا حوادث مصنوعی مثل حمله و حادث رانندگی یا کار، هر ساله میلیون ها نفر دچار معلولیت می شوند.

طبق آمار سازمان بهداشت جهانی در حال حاضر ۵۰۰ میلیون نفر معلول در جهان وجود دارد که نزدیک به ۸۰ درصد آنها در کشورهای جهان سوم زندگی می کنند. یک سوم این معلولان را کودکان تشکیل می دهند، یعنی انسانهایی که در آغاز زندگی قرار دارند و با این عذری را با معلولیت سپری کنند. در ایران سالیانه حدود ۳۰ تا ۴۰ هزار کودک معلول متولد می شوند که مشکلات عمده ای برای فرد معلول، خانواده و جامعه ایجاد می کند زیرا فرد معلول بخشی از توانایی های جسمی، ذهنی، حرفا ای، اجتماعی یا روانی خود را از دست داده یا اصلاً این توانایی ها را به دست نیاورده است.

بیماری های مادرزادی و اختلالات رشد و تکامل که در حال حاضر علت درصد بالایی از معلولیت ها در سنین کودکی و بزرگسالی می باشند، رنج های وصف ناپذیر و مشکلات مالی، روحی، روانی و اجتماعی زیادی بر بیماران و

خانواده‌های آنان، و نیز فشار قابل توجه بر سیستم بهداشتی و درمانی کشور وارد می‌کنند. تحقیقات نشان داده است که بیش از نیمی از فاهنگاری‌های مادرزادی کاملاً قابل پیشگیری هستند (پیشگیری اولیه) و در درصد عمدت‌ای از آن دسته نیز که به وجود می‌آیند، می‌توان با تمهیدات مناسب از بروز علائم جلوگیری نمود (پیشگیری ثانویه). نایابی منطقی است که تلاش‌های شبکه بهداشتی یک جامعه بیشتر بر پیشگیری اولیه و در جهت جلوگیری از وقوع این بسیاری هامتمركز گردد.

